

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA
VIJEĆE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

NACRT PRIJEDLOGA UREDBE
O SKUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA O OSIGURANJU

Zagreb, __. ožujka 2005.

Na temelju članka 10. i članka 11. stavka 1. točke 5. i stavka 2. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 122/2003), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj.....ožujka 2005. godine donijela

UREDBU

o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom se propisuju uvjeti za skupno izuzeće sporazuma o osiguranju, određuju se uvjeti koje sporazumi moraju sadržavati, ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati, te drugi uvjeti koji se moraju ispuniti za skupno izuzeće tih sporazuma od primjene odredbi o zabranjenim sporazumima iz Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) **Agencija** je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja,
- b) **Zakon** je Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja,
- c) **sporazum** je ugovor, pojedina odredba ugovora, izričiti ili prešutni dogovor, usklađeno djelovanje, odluke udruženja poduzetnika,
- d) **proizvodi** su robe i/ili usluge koje obuhvaćaju polugotove robe i/ili usluge i gotove robe i/ili usluge,
- e) **poduzetnik pod kontrolom drugog poduzetnika** ili **povezani poduzetnici** su poduzetnici u smislu članka 5. Zakona,
- f) **mjerodavno tržište** određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području, u smislu članka 7. Zakona i odredaba Uredbe o načinu utvrđivanja mjerodavnog tržišta ("Narodne novine", broj 51/2004).

Sporazumi na koje se primjenjuje skupno izuzeće

Članak 3.

(1) Skupno izuzeće primjenjuju se na sporazume o osiguranju iz članka 11. stavka 1. točke 5. Zakona sklopljene između dva ili više poduzetnika koji obavljaju poslove osiguranja u djelatnosti osiguranja, a kojima se uređuje:

a) zajedničko utvrđivanje i distribucija izračuna prosječnih troškova pokriva određenog rizika iz prošlosti (u daljnjem tekstu: izračuni), zajedničko utvrđivanje i distribucija tablica smrtnosti te tablica koje prikazuju učestalost bolesti, nesreća i invaliditeta u području osiguranja koja uključuju element kapitalizacije (u daljnjem tekstu: tablice);

b) zajedničko provođenje studija o vjerojatnom učinku općih vanjskih okolnosti na koje sudionici sporazuma ne mogu utjecati, a u vezi s učestalošću ili brojem budućih zahtjeva za naknadu štete za određeni rizik ili kategoriju rizika ili u vezi s isplativošću vrsta ulaganja (u daljnjem tekstu: studije), odnosno zajednička distribucija rezultata takvih studija;

c) zajedničko utvrđivanje i distribucija neobvezujućih standardnih uvjeta osiguranja za direktna osiguranja (u daljnjem tekstu: standardni uvjeti osiguranja);

d) zajedničko utvrđivanje i distribucija neobvezujućih vrsta ili modela osiguranja koji prikazuju dobit koja će se ostvariti od polica osiguranja koje uključuju element kapitalizacije (u daljnjem tekstu: modeli osiguranja);

e) osnivanje i djelovanje grupa poduzetnika osiguravatelja (u daljnjem tekstu: grupa suosiguravatelja) ili grupa poduzetnika osiguravatelja i reosiguravatelja, (u daljnjem tekstu: grupa sureosiguravatelja) u cilju zajedničkog pokriva određenih kategorija rizika putem zajedničkog osiguranja ili reosiguranja;

f) utvrđivanje, priznavanje i distribucija tehničkih specifikacija, normi ili pravila postupanja za one vrste sigurnosnih uređaja za koje na mjerodavnom tržištu ne postoje tehničke specifikacije, klasifikacijski sustavi, norme, postupci ili pravila postupanja te postupci ocjene i odobravanja sukladnosti sigurnosnih uređaja s tehničkim specifikacijama, normama ili pravilima postupanja (u daljnjem tekstu: ocjena sukladnosti sigurnosnih uređaja),

g) utvrđivanje, priznavanje i distribucija tehničkih specifikacija, normi ili pravila postupanja u vezi s ugradnjom i održavanjem sigurnosnih uređaja, te postupak ocjene i certificiranja poduzetnika koji ugrađuju ili održavaju sigurnosne uređaje koji su sukladni s tehničkim specifikacijama, normama ili pravilima postupanja (u daljnjem tekstu: ocjena i certificiranje poduzetnika).

(2) Pod standardnim uvjetima osiguranja iz stavka 1. točke c) ovoga članka smatraju se sve odredbe koje su sadržane u modelu osiguranja ili referentnim policama osiguranja koje su zajedno pripremili osiguravatelji odnosno tijela ili udruženja osiguravatelja.

(3) Pod grupom suosiguravatelja iz stavka 1. točke e) ovog članka smatraju se udruženja osiguravatelja koja su suglasna da u ime i za račun svih sudionika grupe izdaju police osiguranja za određene kategorije rizika, ili koji povjeravaju izdavanje i upravljanje policama osiguranja za određene kategorije rizika u njihovo ime i za njihov

račun jednom od osiguravatelja, zajedničkom brokeru ili zajedničkom tijelu osnovanom u tu svrhu.

(4) Pod grupom sureosiguravatelja iz stavka 1. točke e) ovog članka smatraju se udruženja osiguravatelja uz mogućnost sudjelovanja jednog ili više reosiguravatelja, osnovana s ciljem uzajamnog reosiguranja svih svojih odgovornosti ili dijela svojih odgovornosti u vezi s određenom kategorijom rizika, te u nekim slučajevima s ciljem prihvaćanja reosiguranja iste kategorije rizika u ime svih sudionika grupe i za njihov račun.

(5) Pod sigurnosim uređajima iz stavka 1. točke f) i g) ove Uredbe smatraju se svi sastavni dijelovi i oprema osmišljena za sprječavanje i smanjenje gubitaka, kao i sustavi izgrađeni od takvih elemenata.

(6) Pod sudionicima sporazuma o osiguranju smatraju se poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka te njihovi povezani poduzetnici.

Sporazumi na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće

Članak 4.

Ne mogu biti izuzeti od zabrane temeljem skupnog izuzeća prema odredbama ove Uredbe:

a) sporazumi o osiguranju koji ne ispunjavaju kumulativne uvjete propisane člankom 10. Zakona i koji nisu usklađeni s ovom Uredbom,

b) sporazumi o osiguranju uređeni drugim propisima sukladno odredbama članka 11. Zakona.

II. UVJETI KOJE SPORAZUM MORA SADRŽAVATI I OSTALI UVJETI KOJI SE MORAJU ISPUNITI

Zajednički izračuni, tablice i studije

Članak 5.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke a) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da se izračuni i/ili tablice temelje na prikupljenim brojčanim podacima koji su raspoređeni na niz godina rizika i čine određeno promatrano razdoblje, a u vezi s istovjetnim ili usporedivim rizicima te u broju dostatnom za statističku obradu promatranog razdoblja. Statistička obrada sadrži podatke o broju zahtjeva za naknadu štete tijekom promatranog razdoblja, podatke o broju pojedinačnih rizika osiguranih u svakoj godini rizika tijekom promatranog razdoblja, podatke o ukupno plaćenim iznosima

ili dospelim obvezama u vezi sa zahtjevima za naknadu štete podnesenim tijekom promatranog razdoblja, podatke o ukupnom iznosu svota osiguranja za svaku godinu rizika tijekom promatranog razdoblja i druge odgovarajuće podatke,

b) da izračuni i/ili tablice sadrže prikaz raspoložive statistike, u mjeri u kojoj je to aktuarski moguće,

c) da izračuni i/ili tablice ne sadrže elemente potencijalnih nepredviđenih izdataka, prihoda koji proizlazi iz rezervi, administrativnih ili tržišnih troškova ili fiskalnih ili parafiskalnih doprinosa, kao niti prihode od ulaganja i očekivane dobiti.

(2) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke a) i b) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da izračuni, tablice, odnosno rezultati studija ne imenuju osiguravatelje ili ugovaratelje osiguranja,

b) da izračuni, tablice, odnosno rezultati studija pri prikupljanju i distribuciji, sadrže izjavu da su neobvezujući;

c) da su izračuni, tablice odnosno rezultati studija, pod razumnim i jednakim uvjetima, raspoloživi svakom osiguravatelju koji iste zatraži, kao i osiguravateljima koji ne obavljaju djelatnost na tom mjerodavnom tržištu.

Standardni uvjeti i modeli osiguranja

Članak 6.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke c) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da se standardni uvjeti osiguranja utvrđuju i distribuiraju uz izjavu da nisu obvezujući te da se izričito ne preporučuje njihova uporaba,

b) da standardni uvjeti osiguranja izričito uređuju da su sudionici sporazuma slobodni ponuditi različite uvjete osiguranja ugovarateljima osiguranja, i

c) da su standardni uvjeti osiguranja dostupni svakoj zainteresiranoj strani i da se mogu dobiti na zahtjev.

(2) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke d) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom da se neobvezujući modeli osiguranja utvrđuju i distribuiraju isključivo u obliku naputka.

Ostali uvjeti koji se moraju ispuniti

Članak 7.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke e) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da svaki sudionik sporazuma ima pravo istupa iz grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja bez bilo kakvih sankcija, u istupnom roku od najviše godinu dana od dana podnošenja izjave o istupu,

b) da pravila grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja u cijelosti ili djelomično ne obvezuju bilo kojeg sudionika grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja na osiguranje ili reosiguranje od bilo koje vrste rizika koju pokriva ta grupa;

c) da pravila grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja ne ograničavaju aktivnosti grupe ili njenih sudionika u osiguravanju ili reosiguravanju rizika koji se nalaze na bilo kojem dijelu mjerodavnog tržišta,

d) da sporazum ne ograničava proizvodnju i prodaju,

e) da sporazum ne dijeli tržišta odnosno kupce,

f) da se sudionici grupe sureosiguravatelja ne dogovaraju o bruto premijama osiguranja koje zaračunavaju u direktnom osiguranju te

g) da niti jedan sudionik grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja, odnosno poduzetnik koji ima odlučujući utjecaj na utvrđivanje poslovne politike te grupe, istovremeno nije sudionik druge grupe suosiguravatelja i/ili grupe sureosiguravatelja koja djeluje na istom mjerodavnom tržištu, i/ili da nema odlučujući utjecaj na utvrđivanje poslovne politike te druge grupe.

(2) Pod bruto premijom osiguranja iz stavka 1. točke f) ovoga članka i članka 12. stavka 1. točke a) ove Uredbe smatra se cijena koju plaća kupac police osiguranja.

Sigurnosni uređaji

Članak 8.

Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke f) i g) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da su tehničke specifikacije i postupci ocjene sukladnosti sigurnosnih uređaja jasni, tehnički opravdani i razmjerni učincima koji se predmetnim sigurnosnim uređajem žele postići;

b) da su pravila za ocjenu i certifikaciju poduzetnika koji ugrađuju i/ili održavaju sigurnosne uređaje objektivna i da se ne primjenjuju na diskriminirajući način, te da se odnose na njihova tehnička i profesionalna znanja,

c) da se tehničke specifikacije i pravila utvrđuju i distribuiraju uz izričitu izjavu da osiguravatelji mogu prihvatiti osiguranje drugih sigurnosnih uređaja koji nisu sukladni s navedenim tehničkim specifikacijama ili pravilima, pod uvjetima koje sami utvrde,

d) da se tehničke specifikacije i pravila utvrđuju i distribuiraju uz izričitu izjavu da osiguravatelji mogu prihvatiti osiguranje drugih poduzetnika koji ugrađuju ili održavaju sigurnosne uređaje koji nisu sukladni s navedenim tehničkim specifikacijama ili pravilima, pod uvjetima koje sami utvrde,

e) da se tehničke specifikacije i pravila dostavljaju na zahtjev svakoj zainteresiranoj strani,

f) da svaki popis sigurnosnih uređaja i svaki popis poduzetnika koji ugrađuju i održavaju te sigurnosne uređaje, a koji su sukladni s tehničkim specifikacijama, sadrži i klasifikaciju tih uređaja odnosno poduzetnika koja se temelji na postignutim rezultatima,

g) da zahtjev za ocjenom sukladnosti sigurnosnog uređaja odnosno ocjenom i certificiranjem poduzetnika može podnijeti bilo koji podnositelj u bilo koje vrijeme,

h) da ocjena sukladnosti iz točke g) ovoga stavka podnositelju zahtjeva ne nameće troškove koji su nesrazmjerni troškovima postupka odobravanja,

i) da sigurnosni uređaji i poduzetnici koji ugrađuju i održavaju te sigurnosne uređaje i udovoljavaju kriterijima ocjene sukladnosti sigurnosnog uređaja odnosno ocjenom i certificiranjem poduzetnika, pod jednakim uvjetima o tome dobivaju potvrdu u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, izuzev u slučajevima kada opravdane tehničke okolnosti zahtjevaju razumno duži rok,

j) da je potvrda o sukladnosti i certificiranju iz točke i) ovoga stavka izdana u pisanom obliku,

k) da su razlozi za odbijanje izdavanja potvrde o sukladnosti i certificiranju iz točke i) ovoga stavka dani u pisanom obliku te da im je priložena preslika zapisnika provedenih testova i provjera,

l) da su razlozi za odbijanje zahtjeva za izdavanjem potvrde o sukladnosti i certificiranju iz točke i) ovoga stavka pisano obrazloženi, i

m) da tehničke specifikacije i pravila primjenjuju za to ovlaštena tijela.

Zajedničko pokriće određenih vrsta rizika, tržišni udjel i trajanje skupnog izuzeća

Članak 9.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke e) ove Uredbe primjenjivat će se na nove grupe suosiguravatelja i nove grupe sureosiguravatelja koje budu osnovane nakon dana stupanja na snagu ove Uredbe samo u svrhu pokrića novih rizika u razdoblju od tri godine od dana kada su te grupe osnovane, neovisno o visini njihovih tržišnih udjela.

(2) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke e) ove Uredbe primjenjuje se na grupe suosiguravatelja i grupe sureosiguravatelja koje nisu obuhvaćene stavkom 1. ovoga članka za sve vrijeme primjene ove Uredbe, ako police osiguranja unutar grupe izdane od sudionika sporazuma ili za račun sudionika sporazuma, na bilo kojem tržištu obuhvaćenom tim sporazumom, ne čine:

a) više od 20% udjela na mjerodavnom tržištu, u slučaju grupa suosiguravatelja;

b) više od 25% udjela na mjerodavnom tržištu, u slučaju grupa sureosiguravatelja.

(3) Ako ukupan tržišni udjel grupe suosiguravatelja iz stavka 2. točke a) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od dvadesetdva posto (22%), skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela grupe suosiguravatelja iznad dvadeset posto (20%).

(4) Ako ukupan tržišni udjel grupe suosiguravatelja iz stavka 2. točke a) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), ali se naknadno poveća na više od dvadesetdva posto (22%), skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je prvi

put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela grupe suosiguravatelja iznad dvadesetdva posto (22%).

(5) Izuzeće u smislu stavaka 3. i 4. ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

(6) Ako ukupan tržišni udjel grupe sureosiguravatelja iz stavka 2. točke b) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma ne nije veći od dvadesetpet posto (25%) ali se naknadno poveća iznad tog iznosa, ne više od dvadesetsedam posto (27%), skupno izuzeće nastavit će se primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela grupe sureosiguravatelja iznad dvadesetpet posto (25%).

(7) Ako ukupan tržišni udjel grupe sureosiguravatelja iz stavka 2. točke b) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadesetpet posto (25%) ali se naknadno poveća na više od dvadesetsedam posto (27%), skupno izuzeće nastavit će se primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela grupe sureosiguravatelja iznad dvadesetsedam posto (27%).

(8) Izuzeće u smislu stavaka 6. i 7. ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

(9) Pod novim rizikom iz stavka 1. ovoga članka smatra se rizik koji prije nije postojao i čije se pokriće osiguranjem može ostvariti samo uz uvjet izdavanja nove police osiguranja. Dopuna, poboljšanje ili zamjena postojeće police osiguranja ne smatra se novim rizikom.

Izračun tržišnog udjela

Članak 10.

(1) Tržišni udjel sudionika sporazuma o osiguranju iz članka 9. stavka 2. ove Uredbe izračunava se na temelju podataka o bruto prihodu od polica osiguranja. Ako podaci o bruto prihodu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela sudionika sporazuma mogu se primijeniti procjene temeljene na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući vrijednost osiguranja pokrivenog policama osiguranja ili vrijednost osiguranog rizika.

(2) Tržišni udjel iz stavka 1. ovoga članka izračunava se na temelju podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja je prethodila sklapanju sporazuma.

(3) U tržišni udjel iz stavka 1. ovoga članka pribraja se i tržišni udjel povezanih poduzetnika sa sudionicima sporazuma ostvaren na način utvrđen stavcima 1. i 2. ovoga članka.

III. OGRANIČENJA ODNOSNO UVJETI KOJE SPORAZUMI NE SMIJU SADRŽAVATI

Posebni uvjeti koje sporazumi ne smiju sadržavati

Članak 11.

Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. ove Uredbe neće se primjenjivati kada se sudionici sporazuma dogovore, nametnu drugim poduzetnicima ili obvežu druge poduzetnike da ne upotrebljavaju izračune ili tablice koje se razlikuju od izračuna ili tablica utvrđenih u smislu članka 3. stavka 1. točke a) ove Uredbe, ili da ne odstupaju od rezultata studija u smislu članka 3. stavka 1. točke b) ove Uredbe.

Teška ograničenja tržišnog natjecanja

Članak 12.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke c) ove Uredbe neće se primijeniti u slučajevima kada standardni uvjeti osiguranja sadrže odredbe koje:

- a) ukazuju na bilo koji način na visinu bruto premija osiguranja,
- b) sadržavaju iznos osiguranja ili dijela osiguranja koji ugovaratelj osiguranja mora sam platiti,
- c) nameću sveobuhvatno osiguranje s rizicima kojima značajan broj ugovaratelja osiguranja nije istovremeno izložen,
- d) omogućuju osiguravatelju održavanje police osiguranja na snazi ako otkáže dio osiguranja ili poveća premiju osiguranja iako nije promijenio rizik ili opseg pokrića rizika, odnosno ako osiguravatelj na drugi način izmijeni uvjete osiguranja bez izričitog pristanka ugovaratelja osiguranja, osim odredbi koje se odnose na indeksaciju,
- e) omogućuju osiguravatelju da bez izričitog pristanka ugovaratelja osiguranja izmijeni trajanje police osiguranja,
- f) nameću ugovaratelju osiguranja u području neživotnog osiguranja ugovorno razdoblje koje je duže od tri godine,
- g) nameću ugovaratelju osiguranja produženje police osiguranja na razdoblje duže od jedne godine u slučaju ugovorenog automatskog obnavljanja police osiguranja,
- h) obvezuju ugovaratelja osiguranja na prihvaćanje obnove police osiguranja koja je bila obustavljena zbog nestanka osiguranog rizika, ako ugovaratelj osiguranja ponovno bude izložen istovrsnom riziku,
- i) obvezuju ugovaratelja osiguranja da kod istog ugovaratelja ugovara osiguranje različitih rizika,
- j) obvezuju ugovaratelja osiguranja da u slučaju prodaje predmeta osiguranja, stjecatelju tog predmeta ugovorno nametne obvezu preuzimanja police osiguranja,
- k) isključuju ili ograničavaju osiguranje rizika pod uvjetom da ugovaratelj osiguranja koristi sigurnosne uređaje ili usluge poduzetnika koji ugrađuju ili održavaju te

sigurnosne uređaje, ako ih u skladu s mjerodavnim specifikacijama nije odobrilo udruženje odnosno udruženja osiguravatelja koji djeluju na mjerodavnom tržištu.

(2) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke c) ove Uredbe neće se primjenjivati na sudionike sporazuma koji se međusobno dogovore, ili koji obvežu druge poduzetnike da ne primjenjuju uvjete osiguranja koji se razlikuju od standardnih uvjeta osiguranja utvrđenih sporazumom između tih sudionika sporazuma.

(3) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke c) ove Uredbe neće se primjenjivati na sporazume koji isključuju pokriće određenih kategorija rizika zbog posebnih obilježja ugovaratelja osiguranja. Pri tome se ne isključuje mogućnost osiguravatelja da utvrdi posebne uvjete osiguranja za određene socijalne kategorije stanovništva ili za određene kategorije zanimanja.

(4) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke d) ove Uredbe neće se primjenjivati kada modeli sadrže samo određene kamatne stope ili sadrže iznose koji ukazuju na administrativne troškove. Pri tome se ostavlja mogućnost da u modelima osiguravatelj obračunava iznose koji proizlaze iz zakonom nametnutih obveza.

(5) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke d) ove Uredbe neće se primjenjivati na sudionike sporazuma koji se međusobno dogovore ili koji obvežu druge poduzetnike da ne primjenjuju modele izračuna koji prikazuju dobit od polica osiguranja koja se razlikuju od modela utvrđenih sporazumom između tih sudionika sporazuma.

IV. UKIDANJE SKUPNOG IZUZEĆA I POJEDINAČNA IZUZEĆA

Uvjeti za ukidanje skupnog izuzeća

Članak 13.

(1) Agencija može po službenoj dužnosti, u smislu članka 11. stavka 4. Zakona, pokrenuti postupak ocjene sukladnosti s odredbama članka 10. Zakona i ovom Uredbom, pojedinog ili više sporazuma o osiguranju iz članka 3. ove Uredbe, ako učinci tih sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne ispunjavaju uvjete za izuzeće.

(2) Agencija može pokrenuti postupak ocjene sporazuma o osiguranju, u smislu stavka 1. ovoga članka, posebno u slučajevim :

a) kada se studije na koje se primjenjuje izuzeće iz članka 3. stavka 1. točke b) ove Uredbe temelje na pretpostavkama koje nisu opravdane;

b) kada standardni uvjeti osiguranja na koje se primjenjuje izuzeće iz članka 3. stavka 1. točke c) ove Uredbe sadrže odredbe koje na štetu ugovaratelja osiguranja utvrđuju značajnu neravnotežu između prava i obveza koje proizlaze iz ugovora;

c) kada osnivanje odnosno djelovanje grupa suosiguravatelja i/ili grupa sureosiguravatelja na koje se primjenjuje izuzeće iz članka 3. stavka 1. točke e) ove Uredbe ima za posljedicu podjelu mjerodavnog tržišta i putem uvjeta koji se određuju za pristup grupi, utvrđivanjem rizika koji će se pokrivati, sporazumima o dijeljenju rizika i ustupanju rizika drugom reosiguravatelju, te drugim sredstvima.

(3) Ako Agencija pri ocjeni sukladnosti sporazuma s odredbama Zakona i ovom Uredbom, utvrdi da ne postoje razlozi za izuzeće sporazuma, rješenjem će ukinuti primjenu skupnog izuzeća za taj sporazum.

Pojedinačno izuzeće

Članak 14.

Sudionici sporazuma o osiguranju mogu podnijeti Agenciji zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma, u skladu s člankom 12. Zakona, ako taj sporazum nije obuhvaćen skupnim izuzećem u smislu članka 4. ove Uredbe.

Isključenje obveze prijave za sudionike sporazuma

Članak 15.

Sudionici sporazuma o osiguranju koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, u smislu članka 11. stavka 3. Zakona, nisu u obvezi podnijeti takve sporazume na ocjenu Agenciji radi pojedinačnog izuzeća.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

(1) Sporazumi o osiguranju iz članka 3. ove Uredbe sklopljeni do stupanja na snagu ove Uredbe moraju biti usklađeni s njezinim odredbama do 30. lipnja 2006.

(2) Za sporazume o osiguranju sklopljene do stupanja na snagu ove Uredbe, pod uvjetom da su usklađeni s njezinim odredbama u roku iz stavka 1. ovoga članka, tržišni se udjel, iznimno od članka 10. stavka 2. ove Uredbe, izračunava temeljem podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi godini stupanja na snagu ove Uredbe.

Stupanje na snagu

Članak 17.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik
dr. sc. Ivo Sanader, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju (u daljnjem tekstu: Uredba) donosi se na temelju članka 10. i članka 11. stavka 1. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 122/2003; u daljnjem tekstu: ZZTN).

Člankom 10. stavkom 1. ZZTN utvrđeno je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, za određene vrste sporazuma koji pridonose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga, promicanju tehnološkog ili gospodarskog razvoja, koji pružaju potrošačima razmjernu korist, propisati uvjete za pojedinačna ili skupna izuzeća tih sporazuma. Takvi sporazumi, u smislu članka 10. stavka 2. ZZTN, ne mogu poduzetnicima nametati ograničenja koja nisu neophodna za postizanje ciljeva koji su utvrđeni člankom 10. stavkom 1. ZZTN, niti smiju poduzetnicima omogućiti isključivanje znatnog dijela konkurencije s tržišta za robe i/ili usluge koje su predmetom sporazuma.

Članakom 11. stavkom 1. točka 5. ZZTN propisano je da će se uvjeti iz članka 10. ZZTN koje propisuje Vlada RH odnositi i na sporazume o osiguranju.

Predmet ove Uredbe su uvjeti, koje pored osnovnih uvjeta utvrđenih člankom 10. ZZTN, sporazumi o osiguranju moraju sadržavati, ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati te drugi uvjeti koji se moraju ispuniti za skupno izuzeće tih sporazuma od primjene odredbi o zabranjenim sporazumima iz ZZTN.

Člankom 67. stavkom 3. ZZTN utvrđeno je da Vlada Republike Hrvatske propis kojim se propisuju uvjeti za skupna izuzeća sporazuma iz članka 11. stavka 1. točke 3. ZZTN mora donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja ZZTN na snagu.

Ova je Uredba sadržajno usklađena s pravnom stečevinom Europske zajednice. Temelj za usklađivanje je članak 69. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, sklopljen 29. listopada 2001. (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 14/2001; dalje: SSP).

Obveza Republike Hrvatske da svoje zakonodavstvo uskladi s pravnom stečevinom Europske zajednice (*acquis communautaire*) proizlazi iz članka 69. SSP. Ta je obveza nastala već samim potpisivanjem rečenog sporazuma. Potrebno ju je u potpunosti ispuniti u roku od šest godina od njega i potpisivanja. Međutim, područje tržišnog natjecanja izričito je navedeno kao jedno od prioritarnih područja usklađivanja. Za područje tržišnog natjecanja, uz članak 69. SSP, značajne su odredbe članka 40., a naročito članka 70. SSP.

Obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske zajednice podrazumijeva i usklađivanje sa sekundarnim zakonodavstvom Zajednice. Stoga je pri izradi ove Uredbe korištena sljedeća Uredbe Komisije (EZ):

- Uredba Komisije (EZ) broj 358/2003 o primjeni članka 81. (3) Ugovora na određene kategorije sporazuma, odluke i usklađena djelovanja u sektoru osiguranja (OJ L 053 od 28. 2. 2003), koja je stupila na snagu 1. travnja 2003.¹

Donošenjem ove Uredbe, ispunjena je u cjelosti obveza Vlade RH za propisivanjem uvjeta za skupna izuzeća sporazuma iz članka 11. stavka 1. ZZTN.

---

¹ Tekt citirane Uredbe Komisije (EZ) dostavlja se u u pravitku u izvorniku na engleskom jeziku, te u neslužbenom prijevodu na hrvatski jezik.

UREDBA O SKUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA O OSIGURANJU

Sažetak sadržaja Nacrta prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju

Članci 1. i 2. sadržavaju opće odredbe, koje utvrđuju predmet Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju (u daljnjem tekstu: Uredba) i značenje pojmova koji se koriste u Uredbi.

Članak 3. sadrži odredbe o sporazumima o osiguranju na koje se primjenjuje skupno izuzeće, te se definiraju takvi sporazumi. Nadalje, istim se određuje što se smatra standardnim uvjetima osiguranja, grupom suogovaratelja, grupom sureosiguravatelja, sigurnosnim uređajima, te se definira pojam sudionik sporazuma.

Članak 4. određuje na koje se sporazume ne primjenjuje skupno izuzeće, odnosno, koji sporazumi ne mogu biti izuzeti od zabrane temeljem skupnog izuzeća.

Članak 5. određuje pod kojim se uvjetima primjenjuje skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke a) i točke b) Uredbe.

Članak 6. određuje pod kojim se uvjetima primjenjuje skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke c) i d) Uredbe.

Članak 7. određuje pod kojim se uvjetima primjenjuje skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke e) Uredbe, te određuje pojam bruto premije osiguranja.

Članak 8. određuje pod kojim se uvjetima primjenjuje skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke f) i g) Uredbe.

Članak 9. određuje trajanje skupnog izuzeća sporazuma grupa suosiguravatelja i sureosiguravatelja. Članak 9. određuje trajanje skupnog izuzeća za grupe suosiguravatelja, sureosiguravatelja, ako se ukupan tržišni udjel takve grupe naknadno poveća, te definira nove rizike.

Članak 10. određuje način izračuna tržišnog udjela.

Članak 11. određuje posebne uvjete koje sporazumi ne smiju sadržavati.

Članak 12. određuje teška ograničenja tržišnog natjecanja, odnosno, u kojim se slučajevima skupno izuzeće neće primijeniti i kada se izuzeće neće primjenjivati na sudionike sporazuma o osiguranju određene člankom 3. stavkom 1. točkom c) Uredbe. Članak 12. određuje kada se izuzeće neće primjenjivati i kada se izuzeće neće primijeniti na sudionike sporazuma o osiguranju određenog člankom 3. stavkom 1. točkom d) Uredbe.

Članak 13. određuje uvjete za ukidanje skupnog izuzeća.

Članak 14. određuje pojedinačno izuzeće sporazuma o osiguranju kada isti nisu obuhvaćeni skupnim izuzećem iz Uredbe.

Članak 15. određuje isključenje obveze prijave za sudionike sporazuma.

Članci 16. i 17. sadrže prijelazne i završne odredbe koje propisuju da svi sporazumi o osiguranju koji su sklopljeni do stupanja na snagu ove Uredbe moraju biti usklađeni s njezinim odredbama do 30. lipnja 2006., a stupanje na snagu ove Uredbe uređeno je osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».